СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 288. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 12 грудня, 1933.

VOL. XLI. No. 288. Jersey City, N. J., Tuesday, December 12, 1933. THREE CENTS

БОРОТЬБА ЗА ІНФЛЯЦІЮ

ВАШИНГТОН. — Чим більше наближається сесія конгресу, тим більше федеральний уряд звертає увагу на опінію членів конгресу та на опінію краю, котра певно буде мати великий вплив на становище конгресменів та сенаторів.

Уряд заклопотаний зростом числа голосів опозиції проти „Найри" взагалі, та монетарної політики уряду спеціяльно. З одного боку на нього напирають прихильники інфляції, головно з фармерських стейтів, з другого боку чути щораз виразніще голоси проти інфляції. Норман Томас і Луис Волдмен, соціялістичні провідники, приїхали сюди, щоби дати урядови до відома, що соціялістична партія противиться інфляції.

Френк Вендерлип, один з визначних американських банкирів, остерігає уряд перед свобідним допливом золота з Англії: свобода довозу золота з Англії дає велику перевагу Англії, котра стабілізувала свою монету; він каже, що Англія може, як тільки захоче, зігнати французький франк з його рівня.

Федеральний уряд починає бачити, що питання монетарної політики повинно бути вирішене з порозумінню з іншими краями, і говорить про монетарну конференцію з Англією, а може й з іншими краями.

ПО ЗНЕСЕННЮ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — У краю живо дебатують проєкти законів про виріб і торговлю алькогольними напитками.

Щодо виробу трунків, то вже підносяться голоси, що всі фабриканти горівок зорганізувалися в трост для нищення нових конкурентів та піднощення цін.

Друге питання, яке ворушить публичну опінію, це питання: де продавати трунки; скільки видати дозволів; чи отвирати наново салуни, чи дати право продажі тим, що досі торгували горівкою безправно?

Чимало уваги звертає на себе питання оподаткування. Нюйорський стейт за самі дозволи побрав уже 1,200,000 долярів. Це, очевидно, викликає в уряду апетит до дальшого оподаткування. Одначе рівночасно вже підносяться голоси остороги, які звертають краеви увагу, що коли податки від трунків будуть високі й через те трунки в законній торговлі будуть дорогі то бутлегерство, найгірше лихо прогибіційної ери, буде далі тревати.

КОНЦЕРТ ГАЙВОРОНСЬКОГО.

НЮАРК (Ню Джерзі). — Перший концерт із серії концертів у честь українського композитора Михайла Гайворонського, які влаштовують зєднані українські хори з околиці Ню Йорку, відбувся тут у неділю, 10 грудня, зполудня у великій салі Кругера. Концерт стягнув коло 800 людей, котрі вийшли з концерту незвичайно вдоволені.

Злучені хори під дірігентурою п. Теодосія Каськова відспівали низку композицій Гайворонського. Під дірігентурою панни Марії Ґели виступав жіночий хор. Вона теж виступала з сольовим співом. На скрипці відограла прегарно сольо панна Люба Каськів, тенор п. Яцко, відспівав удало кілька пісень.

Про діяльність Гайворонського як композитора, дірігента, вчителя музики та про значіння цеї діяльности для політичного розвою українського народу говорив д-р Льонгин Цегельський.

ҐЕНЕРАЛ СКЛАДАЄ ВИНУ ЗА ВІЙНУ НА БАНКИРІВ.

АТЛАНТА (Джорджія). — Перед зборами Ветеранів Чужих Воен виступав тут ґенерал маринарів Смедлі Ботлер з промовою, в котрій критикував ощадну політику федерального уряду та другу ветеранську організацію: Американський Леґіон.

Ґенерал говорив, що світ ще не покінчив з війнами, але ми можемо позбутися війни, коли будемо брати до війни не тільки людей, але й капітал. Жовніри, що перейшли через війну, вертаються домів не такими, якими пішли на війну, і тому вони мають право домагатися, щоби ті, які відповідають за війну, за неї платили. Війна це переважно справа гроша. „Банкирі", говорив ґенерал Ботлер, „позичають гроші чужим краям, а як ці не можуть заплатити, президент посилає військо, щоби воно стягнуло позичку".

Збори заявилися за негайну виплату пенсії для інвалідів та вдів і сиріт по жовнірах.

ХОЛОД УБИВАЄ БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Морози, що в цій околиці дійшли в неділю до 11 ступнів Фаренгайта, потягнули вже за собою перші жертви в людях. На вулицях міста знайдено замерзлі дві особи: одну жінку й одного мужчину. Догадуються, що це були бездомні люди.

З Вермонта доносять, що там мороз дійшов до 10 ступнів нижче зера.

ЖІНКИ ХОЧУТЬ РІВНОПРАВНОСТИ.

Жіноча Комісія Всеамериканського Конгресу в Монтевідео (Уруґвай) постановила одноудушно домагатися повної рівноправности жінок по всіх краях Америки. Бесідниці ріжних латинських країв Америки доказували, що жінки знаходяться майже на становищі рабині мужчини. Вона виключена від ріжних професій, позбавлена політичного впливу, не має рівноправности в суді щодо заряду майном, а через те й дома вона є жертвою дрібних тиранських шикан зі сторони мужа. Делеґатками, видно, стояла перед очима правна й громадянська рівноправність жінки в Злучених Державах Америки. „Ми просимо", говорить резолюція, „всі американські держави зголитися зректись усіх прав, які обмежують ті дорогі признаки самоуправи, до якої змагає кожда людина".

ЗА СЕЛЯНСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ.

У Ряшеві закінчилася розправа проти 7 селян із Ружанки, обвинувачених у цьому, що уладжували збори, щоби йти до Ноцкової проти поліції. Засудили їх на кару вязниці від 8 до 15 місяців. Рівночасно в Ряшеві закінчилася розправа проти двох селян, членів Стронництва Людового, обвинувачених у тому, що організували похід до Ряшева, щоб увільнити з вязниці арештованого товариша. Одного суд засудив на 4 місяці, другого на 7 тижнів вязниці з припиненням виконання кари на 4 роки.

ШИБЕНИЦЯ У СТАНИСЛАВОВІ.

През. Мосціцький відкинув прохання ласки для Ізидора Левицького, засудженого на смерть наглим судом у Станиславові. Наслідком того приїхав до Станиславова кат Бравн з Варшави і повісив засудженого на вязничному подвірї. — В Ґнезні кат повісив Лінку та Радзінського, засуджених на кару смерти за вбивство селянина Вручинського.

СКАЖЕНИЙ ПЕС ПОКУСАВ КІЛЬКАДЕСЯТЬ ОСІБ.

В Чернівцях трапився жахливий випадок. На одній з головних вулиць зчинився у білий день великий переполох. Люди втікали до брам, щоби схоронитися перед скаженим псом, що нападав на прохожих. Щойно по кількох годинах вдалося вбити пса. Ратункове поготівля прийшло з поміччю кількадесятьом особам, з яких більше як у 40 стверджено зараження скаженнюю. Випадок цей викликав у цілому місті пригноблююче враження.

ҐРАБІЖНИЦЬКИЙ НАПАД НА СЕЛІ.

В селі Колодруби, пов. Рудки, вдерлися якісь два опришки крізь вікно до мешкання Петра Андрушкова і, стерроризувавши його дружину Еву Андрушкову, забрали 300 зл. Одначе тому, що Андрушкова почала взивати помочі, бандити побили її до непритомности. Зараз після нападу поліція розпочала слідство й арештувала дійсних справців, якось М. Курика і І. Муцина, мешканців Косова, які призналися до вини. Оба грабіжники стануть перед наглим судом.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ВП. ВІДДІЛОВИХ СЕКРЕТАРІВ У. Н. СОЮЗА.

Як відомо, У. Н. Союз замикає своє книговодство кожного року з кінцем грудня. Отже щоб уможливити головній канцелярії У. Н. Союза зробити в цьому місяці на час замкнення всіх книг рекордового і фінансового департаменту, отсим відносимось до всіх відділових секретарів з просьбою і зазивом прислати розмети, аплікації на приняття нових членів, аплікації на зміну грамот і взагалі всякі повідомлення про рух членів **найдальше до 26 грудня 1933.** Принаймні один раз у році, а саме в грудні, не повинен зайти такий випадок, щоби котрийсь в відділів прислав свій розмет останнього дня в місяці, або навіть кілька днів по першім, як це нерва на протязі року траплялось.

Отже ще раз зазначуємо, що всі звіти й місячні вкладки повинні вже бути в головній канцелярії найдальше на 26 грудня, бо інакше не можна буде привести до порядку річного замкнення всього діловодства. Таксамо звертаємо увагу тим кільком відділам, які довгують до каси У. Н. Союза залеглі вкладки з минулих місяців, щоби вони вирівнали їх на протязі цього місяця, бо інакше головний екзекутивний комітет У. Н. Союза буде змешений ті відділи суспендувати.

Головна Канцелярія У. Н. Союза.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

ВИКОПАЛИЩА ЗПЕРЕД 4 ТИСЯЧІ ЛІТ.

В околицях Львова викопано дуже цінні предмети, що походять з доби 2,000 літ перед Христом. Розкопано 6 передісторичних могил, у яких знайдено кістяк у сидячій позиції, глиняну посудину, кремінну сокиру та кілька дрібних предметів з бурштину. В Гринвичах Малих коло Львова при розкопах валів знайдено сліди осади з молодшої камінної епохи, т. є. 2,000 літ перед Христом. Натраплено теж на гріб, у якому був кістяк і чотири посудини з останками харчів. Недалеко від цього місця знайдено кремінну сокиру, ніж і бронзові коралі. Знайдено теж сліди кількох передісторичних мешкань та румовища глиняних стін. Стверджено, що на тому місці жило на яких 2,000 літ перед Христом якесь рільничо-пастирське племя.

ЗВІДКИ ПОХОДИТЬ ЛІТВІНОВ.

В містечку Рожани, коло Солоніма, відкрили недавно жидівську релігійну школу ім. рабина Сабатая Валаха. Підчас церемонії при відкритті школи виявилося, що рабін Валах, який помер перед кількома роками, був дідом комісаря Літвінова. Сам Літвінов походить з Білостока, де досьогодні живе його жидівська рідня і батько.

ШКІРА РОЗРІЖНЮЄ БАРВИ.

Цікаві проби робив недавно один німецький лікар із сліпими. Він завязував їм добре очі, велів їм витягнути руки вперед і пускав на них збоку світло так, що вони не знали про це. Коли світло було біле, сліпці ніяк не реаґували на це, але при червоному вони несвідомо порушали руками в напрямі світла, а знову при синьому від світла. Про теплові враження не могло бути при тому мови, бо світло переходило крізь скляну посудину з водою, яка забирала промінням усе тепло, отже це мабуть сама шкіра реаґувала ріжним способом на ріжні барви, що передавалось опісля й відповідним мязам та руховим нервам.

ГІРКА ДОЛЯ УЧИТЕЛІВ БЕЗ ЗАНЯТТЯ.

Безробітний народний учитель Николай Ісар звернувся до шкільного інспектора Ґітеску у Тімішорі (Румунія) з просьбою: „Пане інспекторе, я ще молодий, хочу жити, дайте мені нагоду заробляти на щоденний хліб, бо голод точить здорове моє тіло!"

Інспектор, не маючи вільного місця, здвигнув лише плечима. Розхарований юнак вистяг револьвер, та, на щастя, інспектор не стратив притомности і вирвав учителеви зброю з руки. Учитель втік тоді з уряду, а на дорозі кинувся під колеса трамваю. Переходячим удалося нещасного чоловіка виратувати й передати поліції.

ТАЙНИЙ СОВІТСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ПАКТ.

В політичних кругах, зближених до японської амбасади в Парижі, кружляють поголоски про тайний совітсько-американський пакт. Без помочи Америки Совіти не могли би перевести таких зброєнь, які саме тепер роблять на Далекому Сході. В тих кругах твердять, що Линдберг, який недавно був у Москві, везе великі замовлення для совітського військового летунства.

„Харбінское Время" подає навіть ближчі відомости про зміст цього тайного пакту. Згідно з пактом, Америка має фінансувати розбудову і реорганізацію совітської армії на Далекім Сході та частинно совітські замовлення в Італії; на випадок війни СССР з Японією Америка постачила б харчі та муніцію для СССР. Росія зобовязалася дати Америці в заміну за поміч численні господарські концесії та привілеї.

ВІТОС У ПРАЗІ.

Варшавські часописи з кореспонденції з Праги принесли вістки про побут Вітоса в Празі. Мовляв, Вітос хоче там зорганізувати Поляків, політичних еміґрантів, які є в Чехословаччині, Австрії, Юґославії й інших краях. Хоче теж видавати тижневик „Ойчизна", як офіціяльний орган польської еміґрації. Тижневик цей має почати виходити вже цими днями. Можливе, що Вітос перенесеться з Праги на Словаччину. На запит одного чеського журналіста, чому Вітос приїхав до Праги, відповів він з усміщкою, що в Празі трохи приємніше жити ніж у якійнебудь вязниці в Польщі.

ЕСПАНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ ЦЕ ПІМСТА АНАРХІСТІВ

МАДРИД (Еспанія). — Еспанські анархісти далі пробують держати цілий край в анархії. Це має бути пімста за останні вибори, в яких консервативні кола вийшли побідниками. Уряд є того переконання, що революція буде вкоротці здавлена.

Наразі начисляють 78 осіб убитих і кількасот ранених. Анархістам приписують теж залізничу катастрофу, підчас якої згинули коло 30 осіб. Кажуть далі, що це вони підпалюють церкви, монастирі й бібліотеки. Самих анархістів нема багато, але вони добре випосажені в модерні засоби боротьби.

ПАРЛЯМЕНТ БЕЗ ОПОЗИЦІЇ.

БЕРЛІН. — У вівторок зачинає свої наради новий німецький парлямент. Складається він тепер з 661 послів, себто є найбільшим парляментом у цілій німецькій історії. Але замітний він головно тим, що тільки два посли не зявлятимуться на засіданнях у брунатних сорочках. Будуть ними: заступник канцлера Франц фон Папен і д-р Альфред Гуґенберґ. Обидва вони є тепер безпартійні. Будуть толеровані як „посли-гості". Не буде теж між послами ні одної жінки.

Парлямент не буде властиво над нічим радити, бо все буде приготоване й він буде тільки притакувати. Служитиме хіба на те, щоби на нім можна було виголосити важні декларації уряду в міжнародних справах. Ніякої дискусії не буде.

ЮҐОСЛАВІЯ І БОЛҐАРІЯ НА ШЛЯХУ ДО ЗАМИРЕННЯ.

БІЛГОРОД (Юґославія). — Перший раз за останніх 20 років заграли болгарський національний гимн на сербській землі. А сталося це з нагоди приїзду болгарського короля Бориса і його жінки, королевої Джіованни, котрі приїхали відвідати короля Юґославії Александра й королеву Марію.

Відвідини відбуваються в часі, коли в Болгарії македонські революційні організації далі продовжують свою терористичну акцію, звернену проти Сербії. Кажуть, що ці відвідини мають довести до замирення Болгарії з Юґославією.

БУНІН І СОВІТИ.

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — Шведський король Ґустав надiлив літературною нагородою Нобля російського письменника Івана Буніна, вручаючи йому чек на $47,300. Отся церемонія завдала Ноблівському комітетови чимало клопоту. Бунін є ворожо настроєний до Совітів. З тої причини він був проти цього, щоби його представив королеви совітський представник.

Ту фукцію мусів виповнити голова літературного відділу Ноблівської комісії.

Був клопіт з тим, який прапор виставити, бо Бунін був проти прапору Совітів, а давнього царського не було під рукою. Порадили собі в той спосіб, що вивісили шведський прапор.

ВИНАЙШЛИ ЗАРАДУ ПРОТИ ТИФУ.

МОСКВА (Росія). — Інститут Мечнікова повідомляє, що по 35 роках дослідів удалося нарешті знайти протитифові бактерії. Тепер інститут займається виробленням сировиці для встрикувань хорим на тиф.

Від 1919 до 1923 р. занотовано на території Совітів 7,000,000 випадків европейського тифу. Другий тип тифу це мексиканський.

ПРОТИ МЕШКАЛЬНИХ ЗАКАМАРКІВ.

ЛОНДОН. — Закамарки, в яких коротають вік міліони бідного населення, є ганьбою для цивілізації. Так говорив наступник англійського престола, князь Валії. А міністер здоровля заповів, що в короткім часі знищать у краю 210,000 домів, які не надаються для мешкальних цілей.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВОРОТУ КОЛЬОНІЙ.

БЕРЛІН. — На масовім вічу видвигнено справу звороту Німеччині втрачених підчас світової війни кольоній. Підношено, що Німці є добрими кольонізаторами і гуманними. Тому африканські тубільці стояли при Німеччині навіть підчас світової війни.

АРЕШТУЮТЬ АНТИСЕМІТІВ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Арештовано понад 300 членів Залізної Ґвардії, відомої з антисемітських виступів.

МУСОЛІНІ ДЕРЖИТЬ З ГІТЛЕРОМ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Кажуть, що Мусоліні виступив за потребу ревізії Ліґи Націй у порозумінню з Гітлером. Це є новий спосіб втягнення Німеччини до Ліґи, а заразом звільнення Ліґи від обовязку стояти на сторожі Верзайського договору. З другого боку Мусоліні трохи журиться надзвичайно скорим зростом престижу Гітлера.

"SVOBODA" (LIBERTY).
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На три місяці	$ 2.75
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На рік	$10.00

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОБИРАЙМОСЯ ДО МОСКВОФІЛІВ

Як у краю, так і тут в Америці зачався живіший рух між москвофілами. Знову відроджується пропаґанда за „єдину Русь" — від Карпат по Камчатку. Старий Югас від старого „Соединенія" тільки трохи змінив ту „ідеольоґію" і говорить у відозві „Карпаторусского Союза" теж від імени „єдиної, неділимої", але вже від „Карпат до Тихого океану".

Тесаме проповідує москвофільська „Правда", в якій тепер пише „консервативний" редактор, бо „проґресивний" пішов в „одставку". „Проґресивний" напоминав, щоб „русский" нарід не відважився протестувати проти визнання Совітів Америкою, бо СССР це Росія, а їй шкодити не можна. „Консервативний" передруковує те, що пише польська газета про „німецько-українську" пропаганду, що обороняє Україну від Кракова до Баку, і робить це за гроші від Гітлера.

А в старім краю хуліґанський „Русскій Голос" друкує під певною опікою польської влади зпривоđу Листопадового зриву з 1918 року ось що:

„Повне ошуканство, наклепи, брудні справочки за ріжними кулісами, і поруч із цим повна бездарність, яку Українці називають „непідготовкою" до своєї історії, — ось на чому полягає все українство: і як політичний рух, і як моральний памятник зрадників російських племен". Ось як дозволяють собі ренеґати на нашій рідній землі за юдин гріш опльовувати нашу геройську боротьбу!

Для повноти образу додаймо, що наші яничари большевицького покрою теж служать вірно ідеї „єдиної, неділимої", не зважаючи на міліони українських жертв, які пожерла окупація України Москвою тільки за один рік.

Все те накладає на нас обовязок взятися тут в Америці до більшої активности супроти москвофільських виступів. В москвофільських організаціях є поважне число свідомих Українців. Їм треба піднести там голос і виясняти зі свого боку український світогляд, вимордовування голодом України Москвою, як і те, за яку ідею гинуть Данилишини і Біласи. Таке повинні зачати робити ті, як от о. Микола Волощук, які виступають в українських громадянствах як українські священики й українські діячі і яких „Американско Русскій Вестник" зазнаює, але називає „русскими духовниками" і „русскими" людьми.

Їм треба виразно зазначити, що з тими, котрі розпинають Україну, ніякому Українцеви не по дорозі, навіть тоді, коли би його хвалили. Та головна річ у тім, щоби виразно зазначувати, що ми не є „русскі" й з тою „ідеєю" не маємо нічого спільного.

ІСТОРИЧНИЙ ПОХІД МОСКВИ НА ЗНИЩЕННЯ УКРАЇНИ

(Реферат, виголошений п. В. Кедровським на Шестім Конґресі Обєднання).

(3)

Та московський імперіялізм цим не обмежувався. На зміну імперіялізмови Чинґіз Ханів та Тамерлянів народився московський імперіялізм, який для прикриття свого дійсного обличча створив державу з конґльомерату ріжних народів і назвав її Росією. Він носився з думкою створити Третій Рим, себто світову державу. Московські царі, чи пак російські, нераз себе називали офіційно імператорами Третього Риму. Тому навіть на початках нашого століття Росія шукала все нових комбінацій та ріжних нових завойовань для задоволення своїх імперіялістичних апетитів та ріжних нових завойовань. Ось що писав у свому докладі цареви Миколі II-му военний міністер, ґенерал Куропаткін, у 1900 році. Він, стверджуючи, що Росія ще не підготовлена до захоплення Афганістану, писав так: „Не поширюючи своїх кордонів ні в Европі, ні в Азії, російський уряд має поставити мету знайти вихід до теплого моря Середземного та відкриті цілий рік виходи до Індійського й Великого океану", а тому, каже Куропаткін, „заволодіння Босфором і виходом у Середземне море поставить нас (Росію) в можливість рішуче діяти в єгипетському питанню, щоб зробити Суезький канал міжнародним. Вихід до Індійського океану утворить для Індії постійну загрозу". Потім Куропаткін ставить Росії таке завдання: „Маючи в своїх руках залізничі лінії, що звязують Великий океан з Балтійським морем і маючи свої відноги в Босфорі, Індійському й Великому океані, Росія з її невичерпаними природніми багацтвами може утворити грізну промислову конкуренцію державам усього світу".

Ось такі імперіялістичні ідеї висловлював міністер царської Росії. Він той підсумовував усе те, чим жила царська Росія. А тепер ми бачимо, що большевицька Росія іншими способами й іншими шляхами, коли не пощастило їй в 1917—1920 роках баґнетами „розширити сферу своїх впливів" на Европу й Азію, щоб потім перенестися й в інші частини світа, почала ту ідею царської Росії здійснювати. Для того вона створила Третій Інтернаціонал, як колись царська Росія хотіла створити Третій Рим. Потім почала розбудовувати пятилітку, себто виконувати такі пляни розбудови індустрії, щоб „стати загрозою цілому світови", як колись говорив ґенерал Куропаткін. Та непереможні обставини для царської Росії принесли кінець її територіяльній експансії (невдала війна з Японією), а непереможні обставини для большевиків спинили пожежу „світової революції", зльокалізувавши її в обшпанах корддонах бувшої російської імперії, та спинили розбудову індустрії, яка сталаб „загрозою індустріям інших держав". Тепер большевики шукають в інших державах таких, які можуть спійматися на їх гачок і допомогти їм утриматися при владі, щоб вичекати моменту, коли наступить час для світової революції, яку большевики сподіваються викликати тим, що своєю конкуренцією на міжнародніх ринках з іншими індустріяльними державами вони викличуть в тих державах безробіття й робітничі заворушення, які можуть привести до бажаної для большевиків революції, а коли й це не поможе, тоді вони готуються на „червоних баґнетах", про що все заявляли голосно їх ватажки, а крім того, вони тепер по тихеньки готуються принести революцію в інші держави й затвердити там панування Третього Інтернаціоналу, себто Третього Риму московського імперіялізму.

Таксамо й демократична Росія часів панування там тимчасового уряду ввесь час заявлялася за те, що вона мусить покласти собі в кишені ключі від Босфору й заволодіти Царгородом, себто „стати твердою ногою в Босфорі, щоб звідти діяти в Єгипті" й т. д., як говорив ґенерал Куропаткін, а з ним ціла царська Росія. Що це не були лише голі слова Куропаткіна, свідчать про те його дані, що за останні двісті років Росія воювала майже 130 років, з яких було 101 років, або 22 війни, за поширення кордонів. З метою оборони Росії від нападу за той час було лише 4 війни, що заняли всього чотири й пів року. Внутрішні війни по боротьбі з інородцями забрали 65 років за останні два століття. Ось так проявив себе войовничо московський імперіялізм за останні двісті років перед XX століттям. За останні 33 роки Росія відбула китайський похід, що заняв майже 2 роки, японсько-російська війна захопила 2 роки, Світова Війна, а потім війна з Україною, Прибалтійськими Державами, Польщею, Грузією та ріжні вгамування „інородчеських" сепаратистичних повстань захопили в Росії більше як 10 років.

ЧОГО ЛЯХИ НЕ ЛЮБЛЯТЬ

Дня 1. листопада 1933 р. появивсь у Львові новий український часопис, суспільно-політичний двотижневик (виходить 1-го і 15-го кожного міяця) п. н. „Перемога". Редаґує його Колеґія, а відповідальним редактором є Едвард Жарський.

З програмової статті п. н. „Наші тези", виданої Організаційною Комісією „Фронту Національної Єдности", ляцький цензор зчеркнув отсі точки:

1. Визнаємо призначенням Української Нації стати в сімї народів самостійним чинником, що по своїй волі, в продовженні великого минулого, орґанізуватиме політичне життя на границі Сходу і Заходу.

2. Наш світогляд — націоналізм, для якого добро Української Нації є вихідною точкою й остаточною метою кожного чину.

3. Незалежність, зєдинення і сила Української Нації — це наша ціль.

У передовиці „Наше слово" сконфісковані ось-такі уступи:

Підсилювані величними моментами минулого, стаємо під прапором Націоналізму, щоби сталити волю і мускули міліонів та з міліонів добувати один могутній такт, яким на всіх ділянках мусить пульсувати життя Нації.

Східня Україна вимирає голодовою смертю, а на всіх інших українських землях поділилось українське життя на окремі „республики". „Апостоли" конаючого світу довели до того, що у відношенні до чужонаціональних організмів виступає не Українська Нація як цілість, але її поодинокі частини. В польськім соймі, румунськім та чехословацькім парляменті не виступає Українська Нація, але українські партії. На світовій арені не виступають репрезентанти цілости, але поодинокі організації односять по чужинецьких кабінетах свої вузькі партикулярні доктрини.

Український Націоналізм, під якого прапором виступаємо, є саме тією революцією духа Нації.

Будемо творити нове, здороге життя, здібне відродити Націю духово й фізично.

Дати власну нову **Віру** Українській Нації та зорганізувати її на засадах єдности і співпраці усіх її верств і станів — це наша безпосередня ціль.

У несконфіскованім уступі: „Виповідаємо безоглядну боротьбу партійництву, доктринам інтернаціоналів, демократичному хаосови", цензор скреслив кінцеві слова цього речення: орієнтації на чужу ласку і самоспалюванню.

А далі сконфісковано отсе закінчення статті:

Їм протиставимо **фронт національної єдности — єдиний** національний фронт духово й організаційно суцільний, здисциплінований, охоплюючий усі ділянки національного життя — всеобіймаючий.

Задивлені в призначення Нації, йдемо до одної мети: **до перемоги.**

На інших сторінках згаданого двотижневика є ще дальших пять білих плям із сакраментальним „Сконфісковано!"

(Далі буде).

МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ.

Політичний відділ Музею збагатився бібліотекою закордонної делеґації Укр. Соц.-Дем. Робітничої Партії.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

УКРАЇНСЬКА МОВА.

У жовтневім числі місячника „Asia" появилася статтяАлберта Ріс Вилиємса, одного з офіціяльних большевицьких пропаґандистів під наголовком „Червоні хрестини". Автор, видно, тішиться з того, що на місці старої церемонії хрещення принято нову, „революційну", церемонію. Йому, що колись був християнським проповідником, це, зрештою, мусіло промовити до серця.

Хоч стаття писана з симпатією до большевиків, автор, котрий певно має також деяке почуття до краси мови, виривається щось у роді признання для краси української мови, коли він починає свою статтю словами: „Від авґуста до половини новембра", а потім додає: „від місяця серпа до місяця падаючих листків, відповідно до українського календаря".

Справді, як багато краще сказати „серпень", ніж „авґуст". Наскільки краще „листопад" від невідомого з походження „новембра"!

КАМПАНІЯ ПРОТИ МОВИ ЯК СЕПАРАТИЗМУ.

Якби Вилиємс був передбачив, якими дорогами піде большевицька офіціяльна думка, він певно був би не сказав того комплименту українській мові.

Бо ось нині проти цеї краси української мови йде кампанія офіціяльних большевицьких обрусителів. Мовляв, „серпень" і „листопад" це признаки українського сепаратизму, а „авґуст" та „новембер" лучать міжнародній пролетаріят в одну міжнародну силу.

БРАТЕРСТВО БЕЗ РІВНОСТИ БРАТІВ.

Та де міг Вилиємс передбачити, що офіціяльна большевицька думка стрілить такою дорогою? Коли йому просвічувала в голові мрія про міжнародне братерство робітників, то він певно думав, що братерство має спиратися на рівности братів. Відки йому було знати, що Москаль уважає виступом проти себе любов до своєї мови в Україні, коли він, Москаль, хвалить свою любов до своєї мови як щось благородного? Відки було Вилиємсови знати, що „міжнародний" Москаль домагається рівноправности для себе, але касує її для Українця? Щоби це зрозуміти, треба було Вилиємсови перейти через школу московського шовінізму. Цю школу може він уже перейшов. Коли писав статтю до „Азії", то цього ще не було видно.

ПЕРША НОВИНКА.

На перших сторінках американських газет розсілися широко, як пяний на весіллю, донесення про розводовий процес, який почала фільмова акторка Мейрі Пікфорд проти свого мужа, фільмового актора Доґласа Фербенкса.

І як тепер з такими газетами конкурувати газеті, яка не хоче повторяти старих нашептів, ані придумувати нових?

ЩОБИ ДУШЕЧКА ПОКОРМИЛАСЯ В РАЮ.

У деяких околицях світа родина мерця кладе на гробі горщик смачної страви, щоби душечка покійника, зголоднівши в раю, мала чим поживитися. Роблять це навіть люди, які вірують, що душа хліба не потребує, бо зубів ні шлунка не має.

Большевицькі агенти нам заєдно повторяють, що в Росії хліба подостатком.

В американських газетах появилися оголошення „Торгсину СССР", котрі кажуть, що як хочете дати своїй родині в совітській Росії можність купити всього потрібного, то купіть обі „ордер" у цьому „Торгсині".

Анґелос Влахос.

ВЕЧЕРНИЦІ ПАНА СУСАМАКІСА

(З новогрецького).

(4)

Пардалос перейняв на хвильку ролю горничної. Вона скінчила нарешті зодяґатися, зіпріла, змучена впала на канапу, сопить наче парова машина та продувається хустючкою. Тимчасом чоловік голиться.

Ах, Дмитруню... — каже з трудом, відділюючи слово від слова — велику я... нині вечором... вір мені... принесла жертву... перетерпіла ті муки... на те, щоби піти напитися чаю в твого Сусамакіса.

— Не сердься, жіночко, — відповідає, хитро всміхаючись Пардалос — не сердься! Питимеш не лише чай нині вечором у Сусамакіса. Майстер Орест відставить річи, як вліз. Знайдуться для нас закуски, вина, овочі.

— Відкіляж ти знаєш це? — перебиває жінка. Вона, лакома з природи, за ціну пиру, стала вже прощати Сусамакісови його вечорниці.

— Я знаю, бо я бачив його нині рано на базарі, як купував усе.

— Ах, то що іншого! Бо справді... Туркіт повозки, що зупинялася перед хатою, перебив нараз слова пані Пардалосової.

— Наж тобі! — скрикнув Дмитро, що саме в тій хвилині кінчив голитися. — Повозка заїхала, а я ще незодягнений.

І втерся мерщій губкою та став зодяґатися.

— Ще маємо час — сказала Пардалосова, поглядаючи на годинник. — Щойно три на восьму.

Пардалос надягає мерщій чисту сорочку та завязує вже краватку, аж тут зпоза дверей чути голос наймички:

— Прошу пана!

— Добре, добре! Хай підіжде хвилиночку! — кричить Дмитро з одного боку, а його жінка кричить із другого:

— А приніс мені рукавички?

— Не знаю, прошу пані... Має щось сказати панови...

— Фіякер має мені щось сказати? Знову щось цікаво-го!...

— Ні, прошу пана, то пан Орест.

— Пан Орест! А то цікаве!

— Кажеш, що ми спізнилися? — питає Пардалос. — Це годинник спізняється. Хай ввійде до гостинної. Я зараз там приходжу — додає, звертаючися до наймички.

І коли це говорить, надягає чимскорше сурдут і входить у гостинну. Там чекає на нього заляканий, збентежений, пригноблений пан Сусамакіс.

— Не гнівайся, що ми спізнилися, найдорожчий Сусамакіс — каже Пардалос, увіходячи і простягає протекційно руку свому підчиненому — Одначе наша повозка ще не приїхала тай...

— Добрий вечір вам, пане Сусамакіс, — відзивається і собі пані Евфрозина, що входить триюмфально до гостинної та стає близько канделябра, щоби її діяманти гарніше вилискувалися. — Як здоровлячко? А як пані добродійка? Дивіть, ми вже готові...

— Дякую пані добродійці! — відповідає дуже пригноблений неборак Орест. Він удав, нібито не чув останнього слова... — Я здоров, одначе Пасіфае...

— Як? Що сталося? Певно якесь дрібне недомагання... Правдоподібно нічого грізного... При танці минеться! — сказала балакуча пані Пардалосова. — Не журіться! Я також нездорова, а танцюю, що аж гей.

— Таж самособою, танок для жінок загальний лік, — додає Пардалос із дуже вдоволеним усміхом, а остатне слово вимовляє начеб любувався ним і ще помаліше повторює: уні-вер-саль-ний лік!

— Так, так — відповідає нещасний Сусамакіс і також старається всміхнутися — одначе, на жаль, безуспішно. Він стає, начеб його покинула сила, не може докінчити речення.

— Чи може щось поважнішого?... Ах! — озвався шеф. — Як?...

— Не знаю, направду! Видно перестудилася та має тепер від полудня страшну горячку. Лежить у ліжку вже три години, так що... — і знов вриває: сподівається, що його нещасливо відгадають.

Та його ніхто не хоче відгадати. Пан Пардалос і пані Пардалосова стають напроти себе, німі, наче знаки запиту, а він чує, що йому язик приріс до піднебіння.

— Що буде, то буде, — думає —, одначе справу треба скінчити.

Тому набирає відваги, примикає очі, як заляканий хорий, що має пити прикре лікарство, та говорить:

— Тому виключене, щоби я нині вечором мав честь... Не повірите, пане директоре, як мені прикро... впевняю вас. Не чуюся з жалю...

— Ах, це дрібниця, дрібниця! — відповідає холодно Пардалос. — Бажаю видужання пані Сусамакісовій...

Пані Сусамакісова нічого не каже... Сопить лише та продувається хусточкою, а так дуже хотіла би видерти очі панови Сусамакісови. А пан Сусамакіс хвилинку силується додати кілька слів на закінчення, вкінці видушив зі себе лише стільки:

— Добраніч... пан директор не гніваються... Правда?

Пан Пардалос і його жінка притакнули головою одноз'ідно, наче автомати. Сусамакіс вийшов.

За хвилину почулося, як на сходах мацав ногами, а ніхто не здогадався, щоби нещасному посвітити, аби не впав зі сходів.

5.

Пан Пардалос і Пардалосова осталися самі. Мовчать обоє, хоч — сказавши стилем траґікіз — ріжні почування „товпляться в їх серцях".

— Чи ти бачив щось такого? — каже вкінці пані Пардалосова. Вона не може вже довше заволодіти над собою та висловлюватися лише сопінням. — Чи ти бачив щось такого? Ось маєш! А не говорила я тобі; не йдім...

— Ах, серденько, щож почати цьому чоловікови, коли йому жінка захоріла жінка...

— А коли йому жінка не захоріла? В щось такого лише ви можете повірити, ви—мущини! Мене ця Сусамакиха не виведе в поле, того може бути певна. Уявляю собі, що між ними зайшло: напевно побилися знову, як це в них з правила буває раз на тиждень, і ця хуртовина стала лютувати над нашими головами саме тепер.

Тут, щоби заспокоїти наших читачів, теба зазначити, що здогад пані Пардалосової був правдивий. Вона відгадала це завдяки своїй жіночій проникливости. Мущини надармо силкуються скрити перед проникливістю жінки.

Пані Сусамакісова викинула з хати ті обильні, принесені з цукорні, запаси ласощів. Сусамакіс дізнався про те, як вернувся з міста. Схвильований та розюшений вчинив Пасіфаї бешкет, наскільки на це позволяли ті триста тисяч драхм віна. Одначе пані Сусамакісова також дала волю своїм нервам. Била стіни руками, долівку ногами, Ореста пантофлем, вкінці впала на канапу та вдавала зомлілу доти, доки їй не вдалося переконати чоловіка, що ті вечорниці — то й думати про них годі. Кінець тієї хуртовини бачили ми перед хвилиною в Пардалоса.

Ледви пані Пардалосова докінчила останні слова, як новий туркіт воза почувся перед хатою Пардалосів.

Був це фіякер. Федькові вдалося знайти його з великим трудом.

Не будемо зображувати розпучливого зворушливого тріо, що його запродукував візник, який домагався відшкодування за даремний труд; Пардалоса, що вперся заплатити всього лише одну драхму, та нещасного Федька, що знайшовся в тяжкім і фатальнім положенні, між розгніваним паном і візником, якого найняв.

Вкінці сцена покінчилася відшкодуванням візника. Та ми не змогли точно ствердити, скільки заплатив пан Пардалос.

Пані Пардалосова присягла собі, що ніколи вже відтепер не піде на ніяку забаву.

ЧЕРЕЗ ЩО РОСІЯ ВІЙНУ ПРОГРАЛА

(Дещо на тему ТАЛАНТ І ОРГАНІЗАЦІЯ).

Відомий англійський політик Лойд Джордж пише в недавно оголошених воєнних споминах ("WAR MEMOIRS of DAVID LLOYD GEORGE: 1914—1915") з приводу невдачі Росіян у Галичині й Польщі в 1915 р. дуже повчаючі слова. На його думку, невміність Росіян використати свої засоби, які вони мали до розпорядимости, не мали свого жерела в недостачі таланту. На Лойда Джорджа вони все робили враження здібного народу (і не тільки на Лойда Джорджа). Коли вони не потрапили визискати своїх засобів, не зважаючи на свій вроджений талант, та цьому винуваті їх селянські звички. Як селянський нарід, вони не мають зрозуміння для ваги часу, а організація не має для них значіння.

Звідки береться брак зрозуміння ваги часу.

Лойд Джордж викладає дальше, через що селянин не має зрозуміння для значіння часу. Він каже:

„Селяни ждуть на відповідну пору року. Цілими місяцями в році селянин не може нічого зробити для своїх плодів," як тільки трапиться тепло, поки сонце не прийде покликати його до праці. Покінчивши свою першу пильну працю, селянин знову переживає другий перiод вільний від роботи, коли він може робити мало, коли соняшні проміні, що розвивають овочі, не скінчать роботи".

Він далі розвиває свою думку, прирівнюючи роботу селянина з роботою промислового робітника. Промисл вимагає безупинної праці, добре керованої, не розтрачуючої часу й зусиль, а такі поняття ще не ввійшли в кров і життя російського селянина. На 90 процентів Росіян, таких річей не знають.

„Хто в Росії працює, як не Німець?"

Один російський офіцир говорив Лойдови Джорджови підчас одної воєнної конференції, що справжній Росіянин це непрактичний мрійник. Коли Лойд Джордж не погодився з тим, Росіянин кинув йому визов назвати йому імя хоч одного Москаля, котрий показав би хоч невеличку здібність у бизнесі, торговлі, финансах чи політиці. Лойд Джордж назвав кількох. Та Росіянин зараз йому доказав, що перший названий з російських талантів не Москаль, а Німець, що другий не Москаль, а Вірменин, третій не Москаль, а Норвеждець, четвертий Жид, пятий Грузин.

Лойд Джордж хопився остаточної дошки ратунку і, показуючи на свого співбесідника, каже: „А ось ви, пане, і талант, і Москаль".

„Перепрошую, я не Москаль, а Грек" — відповів співбесідник.

Лойд Джордж думає, що такий поголовний осуд Росіян іде трохи задалеко, бо, на його думку, серед народу, який числить 150 мільйонів, мусять бути люди зі зрозумінням ваги часу й організації, але на основі практичного стикання з Москалями Лойд Джордж признає, що в тій цинічній думці є багато правди.

Як працюють в Англії, а як у Росії.

Лойд Джордж далі ілюструє свою думку такими фактами:

Російські техніки, каже він, були люди, які мали вимкової широке знання, проворність та уяву. У перших місяцях 1915 року Росіяни відкрили такі самі клопоти в своїх амуніціях, як Англійці: Росія мала замало вибухового матеріялу, якого до того часу вживано до заряджування куль, крісових і гарматніх. Для воєнних цілей стало конечністю, щоби винайти якнайскорше якийсь інший вибуховий середник. Російська воєнна команда віддала справу до розсліду російським державним хемікам, подібно як англійська команда віддала справу до розсліду англійським хемікам. Коли тижні минали, а команда не діставала, чого вона бажала, команда зажадала рапорту, що робиться в цій справі. Показалося, що російські хеміки забули зовсім за пекуче завдання, яке їм спеціяльно віддано до розвязки. В перших стадіях своїх розслідів вони попали на можливість якогось нового хемічного відкриття, котре їм видалося багато важнішим, ніж знайти вибухові складники для куль; вони почали з запалом робити розсліди про це відкриття, забуваючи зовсім за те, що край стояв у боротьбі на життя й смерть зі смертельним ворогом та що вони мали вратувати край від катастрофи.

Подібна річ сталася пізніше, коли Німці почали вживати проти Росіян трійливих газів. Росіяни робили всякі річи, щоби захоронити свої війська перед цею новою зброєю, але всі заходи показалися невідповідними. Покликано на допомогу Англійців і Французів. Ці негайно вислали Росіянам маски, які придумали аліянтські війська для охорони перед страховищами газової атаки. Англійці зараз вислали сотки тисяч таких масок до Петрограду, але заки їх післано на фронт, їх віддано російським хемікам до провірки. Ці прийшли до переконання, що маски не є досконалі, й уряд задержав цілу посилку в Петрограді, а російські професори дістали приказ придумати досконалу маску. Думали професори, думали, а тимчасом французькі й англійські війська вживали своїх масок з добрим вислідом для себе, а російські війська гинули, не захоронені від газів.

Дехто міг би на це відповісти, показуючи на модерне влаштування російських фабрик. Лойд Джордж признає, що російські фабрики часто були вершком модерного уладження. Признає це щодо російських амуніційних фабрик англійський міністер амуниції, котрий сказав виразно Лойдови Джорджови, що вид путілівських фабрик викликав у нього завидть. Але це тільки уладження фабрик. Російський заряд був некомпетентний, неспраний, не мав ясного розуміння, що і як робити. Це міг пізнати всякий, хто оглядав фабрику хочби дуже побіжно. Через те, коли Німці валили наймодернішими гарматами в російські уряди, Росіяни не мали ні зброї, ні інших потрібних воєнних причандалів, тому російські війська гинули міліонами, хоча це були відважні жовніри.

Лойд Джордж не все розуміє під Росіянами самих Москалів. З його вислову про 150 міліонів Москалів видно, що він розуміє під Росіянами всіх підданих російського царя, себто не тільки Москалів, але й Українців, Білоросів, Поляків, Литовців, тощо. Це непорозуміння може ображати Українців. Та Лойдови Джорджови не хотілося їх ображати. Йому йде про відкриття правди. І, здається, що так і Українцям треба би подивитися на ці обсервації. Коли Москалі справді такі, якими їх представляє Лойд Джордж, то це нас не болить. Незрозуміння значіння часу й організації може нас навіть тішити, коли взяти пі увагу, що Москалі це великі вороги наших визвольних змагань. Та коли не тільки Москалі, але й ми, Українці, не розуміємо ваги часу й ваги організації, то це для нас менше потішаюче. Коли у нас є такі хиби, то всякі наші зусилля, в яких час або організація відограють ролю, будуть храмати, і нам треба призадуматися над тим, як зарадити тій важній недостачі.

МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ.

Д-р Вол. Кушнір передав до Музею частину свого архіву і в цій матеріяли про пацифікацію галицьких Українців р. 1930 (документи, фотографії й т. і.). Від нього поступила багата збірка ріжних політичних публікацій, що відносяться до української справи, а також значна скількість українських і чужих періодичних видань, між якими є й досить рідкі, як наприклад Korrespondenz der Nationalitäten Russlands з 1916 і 1917 рр., що виходила в швайцарському Берні.

НОВИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ РЕПЕРТУАР

ЧУДО СВ. НИКОЛАЯ, написав В. Левицький. Драматична картина на три дії, після апокрифів. Для старших. 12 осіб	20 ц.
МАТИ, драма з народнього життя на 4 дії, І. Я. Луцика. 11 осіб	35 ц.
З ТАМТОГО СВІТА, комедія в трох діях. В. Мартиневича. 15 осіб	45 ц.
ЗМІЙКА, В. Ришкова, комедія на 4 дії. 9 осіб	50 ц.
МОТРЯ, нісценізація історичної повісти Б. Лепкого на 5 картин, осіб 21	35 ц.
КНЯГИНЯ КАПУЧІДЗЕ, фарс на 3 дії. А. Моллер. 10 осіб	45 ц.
ВЕЧІР НА ХУТОРІ, або **Василь та Галя.** Песа на 1 дію. 4 осіб	20 ц.
ШВЕЦЬ ЖЕРДКА, або **Барон на Літниську.** Комедія в 3-ох діях. 12 осіб	45 ц.
ДЛЯ БЛИЖНІХ, драма на 4 дії, Я. Косовського, 13 осіб	30 ц.
СОТНИКІВНА, песа в 5 діях, з історичної повісти Богдана Лепкого. „Сотниківна" перероблена для сцени Олексою Скалозубом, 15 осіб	40 ц.
ЗРАДА, історична драма на 3 дії з часів гетьмана Мазепи, 8 осіб	35 ц.
ДАНИЛО ЧАРІВНИК (або **Вратоване Супружжа,** комедія на 4 дії зі співами, 5 осіб	25 ц.
ВОЄННА ЗАВЕРУХА, трагікомедія на 4 дії зі співами, 6 осіб	25 ц.
ДВА ДОМИКИ Й ОДНА ФІРТКА, комедія в 1 дії, Л. Лотоцького, 8 осіб	15 ц.
МАРКО СПОТИКАЙЛО, комедія на 4 дії, написав П. Франко, 10 осіб	35 ц.
ЧОРТЕНЯ, комедія в 3 діях для аматорських гуртків, Й. Ярославич, 6 жен. 5 муж. (Чортеня написане в цей спосіб, що можна його грати як хто хоче, в 1-ній або в 3-ох діях)	30 ц.
ВЕРТЕП, песа на три дії, М. Підгірянка	25 ц.
ЛЮБОВНІ ПРИГОДИ, комедія на 2 дії, Ост. Цюка, 5 осіб	15 ц.
НОВІТНІ ЧОРТИ, комедія в чотирох діях, написав А. Данко. Осіб 16	35 ц.
СРУЛЬ НАТЯГАЙЛО, написав А. Данко, комедія в двох діях, 7 осіб	25 ц.

Замовлення слати до:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ВЕСТ ІСТОН, ПА.

Листопадове Свято.

Заходом Товариства Боян і парохії Сошествія св. Духа при співучасти всіх товариств і братств відсвятковано 15-літню річницю Листопадових Днів.

По середині церкви зладжено стрілецьку могилу з березовим хрестом, прикрашену травою і блакитно-жовтими прапорами. Підчас богослуження довкола могили стояли члени Товариства ім. Богдана Хмельницького, від. 137 У. Н. Союза, члени Тов. Вільні Робітники, від. 170 У. Р. Союза, і члени братства св. Миколая, від 760 Соєдинения, з прапорами, а решта зі світлом.

По богослуженню відправив місцевий парох о. М. Колтуцький панахиду за поляглих героїв і виголосив патріотичну проповідь, котрою зворушив слухачів до сліз. По проповіди відспівано Боже Великий Єдиний, а після панахиди зачали сходитись масово на парохіяльну галю громадяни, котрі люблять свою рідну землю, котрих серце болить за її теперішню неволю. Саля була виповнена по береги громадянами. Це доказ, що наш нарід дорожить такими національними державними святами і шанує память поляглих українських жовнірів, котрі віддали життя за волю України.

Свято відкрив о. Михайло Колтуцький зворушаючою промовою. Хор під дірігентурою п. В. Романкова відспівав гимн американських Українців, „Далека ти, а близька нам". Опісля слідували пісні: „Їхав стрілець на війноньку", „Реве та стогне", „Нумож, браття, до зброї!" Всі пісні вийшли надзвичайно добре. Дальше пішли діточий хор і декламації. Промову виголосив п. Цеглинський зі Скрентону.

Дальше вязанку пісень відспівав дуже добре жіночий хор під проводом В. Романкова.

О. Колтуцький подякував бесідникови, дірігентови і співакам та всім присутнім і захотив до жертв. Зібрано на інвалідів $34,80.

Концерт закінчено національним гимном „Ще не вмерла Україна".

Микола Підгайний.

ПОДЯКИ.

Я, Андрій Шеляк, член Тов. Українських Січових Стрільців, від. 44 У. Н. Союза в Нортгемптон, Па., складаю щиро-сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені допомоги з фонду допомогового в сумі $50, котрі стали мені великою помічю у моїй слабости. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Андрій Шеляк.

Я, нижче підписаний член 276 від. У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду допомогового в сумі $75, котрі мені стали великою помічю у моїй слабости.

Стефан Гомзяк,
Амбрідж, Па.

Шкот на мандрівці.

Кондуктор відкрив, що Шкот їде азлізницею без тікета, ще й везе з собою великий плетений кошик. Це так розсердило кондуктора, що схопив кіш і викинув його крізь вікно, саме як поїзд переїздив мостом понад рікою.

— Убийнику! — скрикнув Шкот.

— Ви втопили мого одинокого сина!

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НЮ БРІТЕН, КОНН. Бр. св. Петра і Павла, від. 254, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться дня 15 грудня, в годині 7.30 ввечір. Проситься членів прибути на означений час і вирівнати свої довги. На мітінґу буде вибір уряду на 1934 рік, тому кождий член обовязково має бути на мітінґу. — Мих. Селеман, предс.; М. Тимчишин, секр.

ВЕСТ ГАРВЕЙ, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 335, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в пятницю, 15 грудня, в годині 7-мій ввечір, в домі під ч. 125 Вест 150 Ст. Обовязком є кождого члена прибути на означений час, бо буде вибір уряду на 1934 рік і маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, щоб не бути суспендованим. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. Також проситься приносити свої грамоти до виміни. — Гр. Грабіш, предс.; А. Кохарський, кас.; І. Устіяновський, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 281, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в пятницю, 15-го грудня, в годині 8-мій ввечір, в гали У. Н. Дому, 33-35 Вест 19 ул. Обовязком є кождого члена прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі хотілиб змінити свої грамоти, зволять принести свої старі грамоти на мітінґ. Пригадується довгуючим членам, щоб вирівнали свої залеглости. — І. Довгань, пр.; І. Кот; кас.; Л. Бачинський, секр.

БАТ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 95, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться дня 17 грудня, точно в годині 2-ій пополудни, в домі секретаря Тимка Гурина при Нортгемптон ул., Бат, Па. Секретар проситься всіх членів явитись на мітінґ, бо як відомо, предсідатель зрезиґнував, тож треба вибрати другого. — Тимко Гурин, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Бр. св. Михаїла, від. 308, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться дня 17 грудня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, 1020 Н. 9-то ул. Всі члени повинні вирівнати свої належитости, бо інакше будуть суспендовані. Не явившийся на цей мітінґ член або урядник підпадає карі. — Дмитро Бакай, предс.; Петро Івасишин, секр.; Петро Лесеганич, кас.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 212, повідомляє своїх членниць, що річний мітінґ відбудеться дня 17 грудня, в гали церковній. Проситься членниць прийти на мітінґ.

ЛІТЛ ФАЛС, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 330, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 17 грудня, в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі. Урядники просять членів прибути на час хоч раз на рік. Буде справоздання за 1933 рік, вибір уряду на 1934 рік, принимання нових членів і дітей без вступного. Панове члени, приведіть своїх знакомих і своїх дітей. Зрозуміймо клич: Свій до свого, пощо нам ходити по чужих, коли ми маємо свою добру організацію. — Теодор Стриск, пр.; Мих. Русин, кас.; Микола Паламар, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 17 грудня, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути. Буде справоздання контр. комісії за 1933 рік і вибір уряду на 1934 рік. Напоминається довгуючих членів вирівнати свій довг, щоби не наражуватись на суспенду, а також довгуючий член не буде мати голосу на річнім мітінґу. Тих родичів, котрі мають дорослі діти, проситься переписати їх до старших членів, то цілий рік не мусять нічого платити. Всіх тих членів, котрі до цего часу не виміняли своїх старих грамот, проситься принести на мітінґ старі грамоти і виміняти, бо чим довше будете чекати, тим гірше собі зробите. Не явившийся на цей мітінґ член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Н. Тильович, предс.; М. Кульчицький, кас.; В. Годдак, секр.

ЛОРЕЙН, О. Товариство У. Н. Союза, від. 50, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться 17-го грудня, в годині 1-ій пополудни. Кождий член має явитися на мітінґу, бо буде вибір уряду і контр. комісія і уряд здадуть справоздання. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. Члени, котрі перейшли з молод. департ. мають явитись на мітінґу. — Микола Сикута, предс.; Петро Шугайло, кас.; Мих. Шемичек, секр.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. Запорозька Січ, від. 355, повідомляє всіх членів і членниць, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 17 грудня, в годині 1-ій пополудни, в гали парохіяльній. Обовязком є кождого члена і членниці прибути на мітінґ, бо уряд і контр. Комісія здадуть справоздання з цілого року, а відтак буде вибір уряду на 1934 рік. Проситься всіх членів вирівнати свої вкладки, щоб не перетягати довгу на 1934 рік. Члени, котрі перейшли з молод. департаменту, мають прийти на мітінґ і зложити приречення. Хто бажає виміняти грамоту, нехай зголоситься до секретаря. Не явившийся член або членниця підлягає карі після статута. — П. Рак, предс.; Ф. Солоничний, кас.; П. Занько, секр.

КЕМПБЕЛ, О. Тов. Сокіл, від. 218 повідомляє своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, дня 17-го грудня о год. 2-гій пополудні в Українськім Домі. 1) На зборах урядники будуть здавати справоздання за цілий рік, доходи та розходи, як рівнож ціле діловодство відділу. 2) Вибір нового уряду на 1934 рік. 3) Перегляд і уліпшення відділові ухвали після теперішньої системи. 4) Багато інших справ є до полагодження, котрі є дуже важні для членів. Проситься всіх членів, щоби явилися на збори на означений час, а довгуючі члени, щоби вирівнали старі довги, щоби не переносити в книжках з року на рік. За уряд: — Михайло Стахура, предс.; Дмитро Стецків, кас.; Федор Кузенко, секр.

ДОНОРА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 17. грудня, в годині 1.30 пополудни, в гали литовській. Проситься всіх членів прибути на час і вирівнати свої довги. Буде справоздання уряду і контр. комісії за цілий рік. Проситься тих членів, котрих жінки і діти ще не є членами, щоби вписали їх на цім мітінґу, бо будемо принимати в члени без оплати вступного. Також хто має знакомого, котрий ще не є членом У. Н. Союза, нехай приведе його на мітінґ і запише, а колись він йому подякує. Довгуючий член, коли не явиться на цім мітінґу, буде суспендований. — К. Кіньо, предс.; М. Ріпка, кас.; І. Пандрак, секр.

ДЕРРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 113 повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 17-го грудня о год. 1-шій пополудні. Кождий член має явитися на сей мітінґ бо єст важні справи до полагодження і вибір нового уряду на 1934 рік. Член котрий не має змінену грамоту на нову систему то прошу принести зі собою, а уряд зробить то що потрібно. В нашім відділі є ще 7 членів зі старими грамотами до сего часу. — Василь Годчак, секретар.

НОРТУМБЕРЛАНД, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 357 повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 17-го грудня о год. 1:30 пополудні в Муз Гали на Кінґ вул. Проситься членів прийти на означений час, взивається членів, котрі хотять змінити свої старі грамоти на нові, щоби принесли свої старі грамоти на мітінґ. На цім мітінґу буде справоздання касове і вибір урядників на 1934 рік і багато інших справ до полагодження, то ще раз взивається членів, щоби прибули на час, хоч раз у рік, бо мітінґ розпічниться точно на означений час. — Олекса Гвозій, предс.; Гнат Твердий, кас.; Андрій Возний, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома, усім членам, від. 288, що звичайний мітінґ відбудеться дня 17-го грудня 1933 точно в годині 1-шій пополудні в Українській Гали, 3-та і Карбон улиця. Так само напоминається членів, щоби прийшли на цей мітінґ і вирівнали свої довги та заплатили місячне за грудень, щоби не перетягати довгів на другий рік. Котрий член не виплатить усіх залеглостей тратить привілей на річнім мітінґу, котрий відбудеться 13 січня 1934 р. Таксамо члени, котрі перейшли на нову реформу повинні платити за діти кождого місяця.— І. Малицький, секретар.

САГІНАВ, МІШ. Товариство Український Клюб, від. 309 повідомляє, що річний мітінґ товариства відбудеться в год. 1-шій пополудні, в неділю, дня 17-го грудня, в гали Озірайтіса, 1325 Гес улиця. На порядку нарад: вибір уряду на 1934 р. Проситься всіх членів прибути на означений час. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Демчишин, предс.; А. Варян, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінґ відбудеться 17 грудня, в домі Якима Танчин, при Брави улиці. Обовязком є кождого члена прийти на річний мітінґ, бо є важні справи до полагодження, а саме вибір уряду на слідуючий рік, справоздання контр. комісії. Напоминається членів, щоби приносили зі собою старі грамоти до виміни на нові. Довгуючих взивається вирівнати свої залеглости, бо інакше можуть бути виключені з членства. — Олекса Сидор, предс.; Гр. Лисяк, кас.; Василь Поговірка, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, повідомляє своїх членів і членниць, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 17 грудня, в гали під ч. 1915 Россел ул. Проситься всіх членів і членниць прибути на призначений час, бо є важні справи до полагодження. Контроля здасть справоздання з минулого року. Буде вибір уряду на 1934 рік. Довгуючих членів напоминається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Член, котрий не прийде на річний мітінґ, буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. — Яків Петричкович, предс.; Луць Максимич, кас.; Теодор Сенедяк, секр.

КАНЗАС СІТИ, КАНЗ. Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 17 грудня, точно в годині 2-ій пополудни, під ч. 557 Ловел Еве. Проситься всіх членів прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі поступиться після статута. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Василь Фединишин, предс.; Петро Ярема, кас.; Дмитро Кархут, секр.

ДЖОЛІЕТ, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 111, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що річні збори відбудуться 17 грудня, в годині 2-гій пополудни. Проситься всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до полагодження. Буде вибір уряду на 1934 рік. Не явившийся член підлягає карі 50 ц. — І. Федак, предс.; П. Борис, кас.; О. Бернадин, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 17. грудня, в годині 1-ій пополудни, в гали, де звичайно. Проситься усіх членів прийти на цей мітінґ, бо буде справоздання уряду і контр. комісії за цілий рік та інші справи до полагодження. Буде також вибір уряду на 1934 рік. Після ухвали не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Н. Гатала, предс.; Ст. Мусій, кас.; Гр. Тимчій, секр.

ТАВТОН, МАСС. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 122, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 17-го грудня, в годині 2-гій пополудни, в гали де звичайно. Всі члени мають прийти на мітінґ, бо буде вибір уряду на 1934 рік. Ті члени, що хотять перейти до нового роду обезпечення, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінґ. Котрий член не прийде на мітінґ заплатить кару після ухвали. — Уряд Тов.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 17 грудня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній. Проситься членів прийти на цей мітінґ, бо буде справоздання уряду і контр. комісії за 6 місяців, відтак буде вибір уряду на 1934 рік. Також проситься членів принести з собою старі грамоти і виміняти їх на нові, бо по новім році буде дорожче член платити. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, щоб не перетягати довгу з року на рік. Не явившийся на мітінґ член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Іл. Гурин, предс.; О. Цепко, кас.; П. Славич, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 17. грудня, в годині 3-тій пополудни. Проситься всіх членів явитись на цей мітінґ, бо буде справоздання контр. комісії і вибір уряду на 1934 рік. Взивається тих членів, що довгують, щоб вирівнали свій довг, бо можуть наразитися на втрату членства. Взивається тих членів, котрі ще не виміняли своїх грамот, щоб принесли старі грамоти на мітінґ і виміняли. — Павло Кознарський, предс.; Стефан Крайник, кас.; Стефан Борис, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 371, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, 16 грудня, в годині 8-мій ввечір, в гали церковній, 49-51 Бікон ул. Кождий член обовязково повинен явитись на ці збори. Буде справоздання уряду і вибір уряду на 1934 рік та інші важні справи. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглі вкладки. — Петро Ковальчук, предс.; Іван Наконечний, кас.; Олекса Шумський, секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 28, повідомляє усіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 17 грудня, зараз по Сл. Божій, у гали парохіяльній. Проситься усіх членів прийти на цей мітінґ, бо буде справоздання за цілий рік і вибір уряду на 1934 рік. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. Хто хоче виміняти свою грамоту, нехай принесе на мітінґ свою стару грамоту. — Іван Музика, секр.; Ст. Куцик, предс.; Ол. Пасечник, кас.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 17 грудня, точно в годині 10-тій рано, в церковній гали на Скот ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ на час. Буде вибір уряду на 1934 рік, та інші важні справи. Члени, котрі ще не змінили своїх грамот, повинні зміняти на тім мітінґу. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости на річнім мітінґу. Не явившийся член підлягає карі після статута. — Вас. Колодрубець, предс.; А. Гатала, кас.; Н. Кудринський, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Відділ 300 повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 17 грудня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній при Вудланд Еве. Обовязком є кождого члена прибути на ці збори, бо буде справоздання уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1934 рік. Проситься довгуючих членів вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Мих. Гладьо, предс.; Ст. Загроднічек, кас.; Андрій Годчак, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 82, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 17-го грудня, в хаті секретаря під числом 65. — Йосиф Балик, секр.

ДУРГАМВІЛ, Н. Й. Тов. Рільник, від. 188, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17 грудня, в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо буде вибір уряду на 1934 рік. Хто хоче змінити свою грамоту, нехай принесе на збори свою стару грамоту. — Яків Цмайло, предс.; Пилип Крохмалюк, кас.; Т. Харітон, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, подає до загального відома всім своїм членам і членицям, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 17 грудня, в годині 2-ій пополудни, в церковній гали, 127 Парк ул. Кождий член є обовязаний явитись точно на означений час. На цім мітінґу буде вибір уряду на 1934 рік та інші дуже важні справи до полагодження. Хто не прибуде на цей мітінґ, той сам собі пошкодить. — Микола Плуговський, предс.; Вол. Колесняк, кас.; М. Довгий, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в четвер, 14. грудня, точно в годині 8-мій ввечір. Обовязком є кождого члена явитись на річних зборах. Проситься прийти на час бо є багато справ до вирішення. На цих зборах буде вибір урядників на 1934 рік. Довгуючі члени зволять вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Комітет з маскового балю здасть справоздання. Котрі члени не були на тім бали, зволять принести за тікет 50 ц., бо така була ухвала. — В. Ґурянський, секр.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

UKRAINIANS HONOR DEAD WAR HEROES IN LIBERTY FIGHT.

Members Of St. Michael's Church Observe 15th Independence Date.

Honor to the dead war heroes of Ukraine was paid yesterday as members of the St. Michael's Ukrainian Orthodox Church observed the 15th anniversary of the independence of Ukraine.

Services were held in the church on Blackstone street and were followed by a musical program in the parish hall.

Rev. V. A. Kaskiw, pastor, paid tribute to Ukraine's warriors in his sermon and also expressed gratefulness to the American people for aiding the cause of his nation.

More than 400 persons, including delegations from Providence, Pawtucket, Central Falls, Boston, Fall River and Willimantic, Conn., attended the services, which were opened by a special high mass sung by Father Kaskiw.

In the church was a tomb, decorated with flowers, in memory of the dead. Standing by it, in native costumes, was an honor guard composed of Anna Proborviski, Olga Louis, Jennie Borys, Marie Kaskiw, Anna J. Chaharyn, Anna Jazyshyn, Stephen Burak, Raymond Lytwynic, and Nicholas Kicsaz.

The Ukrainian band and the choir "Bojan" were heard in the concert that followed in the afternoon. The band was under the direction of Harry Kuzik and the choir lead by Rev. Kaskiw. The selections included marches, overtures and native songs.

Recitations were given by Andrew Swetz, John Kokolski, Dmetro Perzensky, Mrs. Tatianna Huk, Miss Mary Rapko, Miss Cornelia Hucal, Stephen Teper and Michael Chaharyn. Rev. Kaskiw also spoke.

(The Woonsocket Call, December 4, 1933).

—o—

MOSCOW SEES WIDE PLOT TO FREE UKRAINE.

Group of European Nations Charged with Plan for Intervention and Seizure.

By LINTON WELLS.
Universal Service Correspondent.

MOSCOW, Dec. 2.—Sensational charges of European plot having for its object intervention in the U. S. S. R. and seizure of the Ukraine, were made by Stanislav Kossier, chief of the Ukraine Communist Party, in a speech before the central committee of the party that was published today.

Kossier, influential member of the Politbureau, which decides all Russia's questions of policy, declared the Ukrainian plotters in league with the "European interventionists" had been all but "liquidated."

This, to those familiar with Soviet terminology, means wholesale arrests, about which there have been unconfirmable rumors from the Ukraine for years.

Tells of Activities.

Without mincing words, Kossier luridly described activities of Ukrainian chauvinists who, he asserted, proved willing tools for "certain European governments desiring to redesign the map of Europe at the expense of the Soviet Union."

Kosier charged that hundreds of agents had been smuggled into the Ukraine under orders from various European intelligence services to co-operate with Ukrainian emigres in an attempt to free the Ukraine of Soviet Russia.

Kossier's charges appeared to be directed chiefly against Germany and Poland and the German Nazis, although England, France and Italy were involved by implication.

Names Hitler Aide.

He particularly named Alfred Rosenberg, chief of Chancellor Hitler's Nazi Party "foreign section," who recently was sent home by England, as one foreign official who conspired with Ukrainian separatists, promising them complete Nazi support.

Quoting from the alleged testimony of certain Ukrainian emigres arrested after being smuggled back in the Ukraine, Kossier asserted they declared Rosenberg personally had assured them not only of German support when the "Ukrainian uprising" was staged, but promises to persuade England, France and Italy to join in intervention to assure success.

Rosenberg assured them, they said, that Poland was agreeable and was cooperating, and after receiving an additional stretch of Lithuanian territory with a port on the Baltic, Poland would gladly relinquish Danzig and the Polish Corridor to Germany.

Kossier said he had incontestable proof of his charges. He promised to exterminate ruthlessly the remnants of the plotters.

Since the report comes on the heels of agitation in Britain in favor of this very plan for "freeing the Ukraine," Soviet authorities are taking the situation seriously.

(New York American, December 3, 1933)

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

В середу, дня 22. листопада 1933 р., помер по короткій недузі **Федір Миньо**, довголітній член Братства св. Арх. Михаїла, від. 209 У. Н. Союза в Картерет, Н. Дж.

Покійний походив зі села Віськи, повіт Сянік, Західня Украна. Похорон відбувся в суботу, дня 25. листопада, в котрім взяли участь багато краянів і знакомих покійного й члени Братства, до котрого Покійний належав 25 літ. Покійний був знаний як людина доброї вдачі і як щирий Українець. Тож не диво, що прийшло так багато громадян, щоби віддати Покійному останню прислугу. Всім їм родина Покійного складає щиру подяку.

Вічна Йому Память.

І. Лукашкевич, секр.

ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ГОЛУВКА

(За краєвою українською пресою). (31)

Д-р Шурлей: То Чеховському залежало більше на Барановських, як на викритті справи морду?

Свідок: Ні, але він був наставлений на те, що при помочі Барановського викриє справців.

Д-р Шурлей: Але чи то було правильно?

Свідок: Чеховський повинен був револьвер затримати.

Д-р. Шурлей: То значить, що Чеховський поступив невластиво.

Свідок: Так.

Д-р Шурлей: То не можна сказати на Чеховського, що він був досвідченим, як це ви говорили.

Свідок: Ні — він помилився, але був досвідчений.

Д-р Крайцнавер: Чи ви знали, що діється в ОУН? Чи він дістав від вас інструкції, як далеко має посунутися в тих справах?

Інструкції Івахова для Барановського.

Свідок: Чи Чеховський його інструував — не знаю, але коли я переняв його, сказав йому, що годжуся, щоби він обняв пост заступника краєвого команданта, а далше сказав йому, що в організації він може лишитися найвище пів року, поки всього не викриє. Пізніше мусів би він перевести якусь боєву акцію, а тому мусів би з організації забратися.

Предс.: Ви нам вияснили, що Барановський не мав від Сайкевича конкретної пропозиції, щоби обняти пост заступника команданта, а тепер нам говорите, що ви радили з Барановським про те, що має бути за пів року.

Свідок: Ті справи зазублювалися.

Запити оборони.

Д-р Крайцнавер: Чи ви мали повне довіря до Барановського?

Свідок: Цілковите!

Д-р Рогуцький: Чи вістку про те, що Коссак є інспіратором убивства Голувка, дістали ви від Барановського?

Свідок: Ні, це я мав з власного „вивиду".

Д-р Рогуцький: А чи вам відома була заборона саботажової акції командою ОУН?

Свідок виясніює, що є ріжні форми заборони і Коновалець стало грає в подвійні карти. Одно пише і говорить, а друге робить.

Д-р Рогуцький: Чи відомі вам ревеляції „Фоссіше Цайтунг"?

Свідок виясніює, що в „Фоссіше Цайтунг" було написане, що вбивство Голувка заарানжував свідок при допомозі Барановського. Свідок вважає це нікчемним наклепом і актом пімсти з боку ОУН.

Динний „випадок".

Д-р Рогуцький: А чи не застановляло вас те, що оба револьвери, якими вбито Голувка, перейшли через руки „Ромця".

Свідок: То припадок! Барановський мусів тримати контакт з членами ОУН. Одному дав мешкання, другому револьвер і т. д.

Д-р Рогуцький: То це був дивний „збіг обставин".

Свідок: Так.

На запит д-ра Шухевича свідок виясніює, що Головінського видав Барановський, дальше видав Бібрку і конгресівців. Д-р Шухевич доказує, що Барановський заперечує це, що обективні акти стверджують щось інше.

Відносно конгресу свідок каже, що картку з підписами учасників конгресу, знайшов Барановський у батька Степана Охримовича. Д-р Шухевич доказує, що та картка була писана до Барановського.

Д-р Шухевич: Ви сказали, що Барановський був проти терору, а Коссак прихильником. Чи ви те справджували?

Свідок мотається.

Д-р Шухевич: Говоріть просто з моста. Барановський мав з собою напад під Калушем, у Львові і інше. Чи це вказує, що він є ворогом терору? А чи Коссак мав якийнебудь акт обжалования за терористичні акти?

Свідок доказує, що з хвилею прибуття Коссака в Дрогобиччину змогла́сь там терористична акція. Дальше говорить свідок, що Дрогобиччина була винята зпід терористичної акції з огляду на вагу нафтяного терену підчас майбутнього повстання. Щойно Коссак зачав там терор.

Д-р Шухевич: Чи в розмові з Голувком він сказав вам свій погляд на пацифікацію?

Свідок: У простій формі — ні. Але з розмови відчув я, що він ставився негативно.

Д-р Шухевич: А ви, пане раднику, позитивно?

Свідок: „За панством он конечносць".

На цьому закінчилися сензаційні зізнання Івахова. Його зізнання, які йдуть у зовсім іншім напрямі, як усі попередні, й горяча оборона Барановського доказують, що Барановський був конфідентом односторонним.

На цому заряджено коротку перерву, після чого зізнавав Маріян Соханський, львівський віцевоєвода.

Віцев. Соханський висунув зовсім противну тезу, а саме твердив, що інформації Барановського були неточні. Підчас його зізнань вийшло на яв, що поліційними конфідентами були: Жураківський (засуджений наглим судом за напад у Городку на кару смерти, замінену на 15 літ вязниці), Ничь, що його недавно постріли за янівською рогачкою аспір. поліції Цесельчук і Бережницький, якого, як відомо застрілив Мицик у Львові.

Гостра перепалка свідків.

Підчас переслухання віцевоєводи, зглядно в часі конфронтації свідка з Іваховом, дійшло між обома свідками до незвичайно гострої перепалки.

(Далі буде).

ТАРЗАН І ЛЮДОЇДИ.

2.

Як Міранда навчився мови канібалів, то зрозумів, що тільки чудо вратувало його від того, що він не попав у котел. Тепер йому вже так не хотілося називати себе Тарзаном. Замісць цього він час від часу шептав, що є справжнім річним чортом. Чародій був радий цьому, і кождий дався здурити, крім ватажка Окібі. Будучи старим і досвідченим, він не вірив, щоби білий великан міг скоро тайно пропасти.

Цілими годинами Міранда сидів у півсумерку своєї нори та приглядався блискучим камінцем. Тут ніхто, тільки він знав, що він мав у своїх руках скарби, за які міг купити собі всі приємности світа, якби тільки попав у яке велике місто. Але в цьому краю людоїдів усе це богацтво не варта більше, як жменька річних камінців. А всетаки на звук наближаючихся кроків він скоро зривався та ховав своє богацтво в дрантя, що було його одиноким одінням.

А тепер, по році такої одиночної вязниці, Міранда дістав другу розривку. Це була Угга, дочка чарівника. Вона мала чотирнацять літ і була дуже цікава. Вона приглядалася здалека дивачному бранцеви, поки одного дня не підійшла до нього. Еспанець приглядався її боязливому наближенню та підсміхався, додаючи їй відваги. Він не мав ні одного приятеля серед усіх мешканців села. Якби йому вдалося заприязнитись хоч з одним, йому було би лекше знести неволю, і може вдалосяб визволитись...

Угга задержалась кілька кроків від нього. Це була проста дикарка. Але Міранда знав жінки. „Я вже довго в селі Окібі", він сказав із задержками, „але я ніколи не знав, що тут є така гарна людина, як ти. Як ти називаєся?" Угга усміхнулася широко, вдоволена. „Я називаюся Угга", вона сказала, „а мій батько — Хаміс, чарівник". Міранда втішився: нарешті доля принесла йому людину, котра могла би йому помогти втекти, якби він зискав собі її приязнь.